

Naturskyddsföreningen
Eskilstuna

Eskilstuna kommun
Kommunstyrelsen

Yttrande över Grönplan för Eskilstuna kommun 2019-05-15

Allmänt

Naturskyddsföreningen Eskilstuna har beretts tillfälle att yttra sig över rubricerad plan. Vi konstaterar, att grönplanen innehåller en utförlig kartering av kommunen ur ett grönt perspektiv med ekosystemtjänster i fokus. Kommunen har en stor mängd intressanta upplevelseobjekt, som man tyvärr inte marknadsfört som viktiga biotoper. Vi anser, att remissunderlaget är bra och framtidsinriktat, men kräver en förtroendefull dialog med kommuninvånarna, som till exempel kan bestå av arrangerade besök på områden med värdefulla ekosystemtjänster och besök hos kommunens landsbygdsnärings. Vi människor styr ju delvis över naturen på gott och ont.

Restbiotopers mångfald

Det finns i dag i landskapet många värdefulla restbiotoper, som har skapats genom att områdena "glömts bort". Det gäller tex Gråbergsparken i Stenby. Genom mångskogsbruk kan värdefulla miljöer skapas tex vid Gråsparvsvägen/ Koltrastvägen i Borsökna och Hattranvägen och Flugsnapparvägen också det i Borsökna. Där är det möjligt att till exempel genom "granskörd" skapa natur- och rekreationsvärden.

N Hattranv. Flugsnapparv. Borsökna. Aspdominerat med förnyring av gran.
Här höga naturvärden som kan utvecklas till mycket höga.
Rekommendation: Skörda gran.
2019-04-16

Granskörd kommer att skapa höga naturvärden Foto: Leif Carlsson

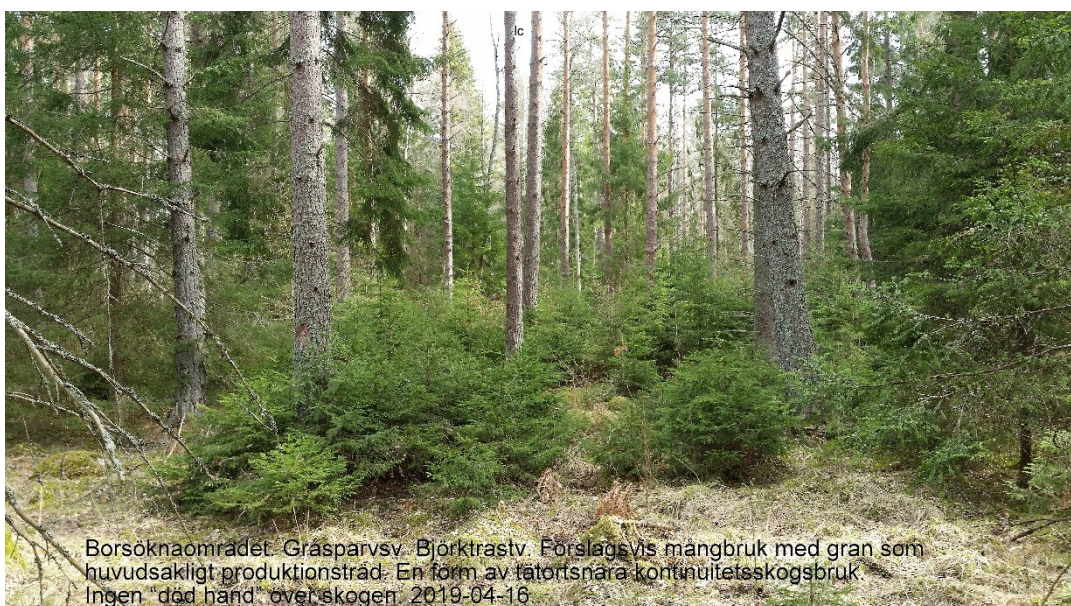
En annan värdefull restbiotop är "buskmarken" längs ån från Värmeverket nedströms till Ekeby Våtmark, vars ekologiska funktion behöver förbättras.

Biologisk mångfald vid Å-stråket Foto: Leif Carlsson

Mångbruk

Mångbruk i skogsbruket bör ske på alla områden, som inte är naturreservat. Vi saknar en analys av möjligheterna att skapa natur- och miljövärden i samband med andra åtgärder.

Möjligt mångbruk i skog i Borsökna Foto: Leif Carlsson

Gamla trädets ekologiska värde

Vi vill gärna få del av en plan för hur kommunen tänker spara gamla värdefulla träd i de olika tätorterna. Idag sågar man ner många ekologiskt värdefulla träd för att de blivit fula, som skett i Torshälla på flera håll. I andra kommuner toppar man träd för att förlänga deras liv. Med en ökad förtätning av bebyggelsen är det värdefullt att bevara grönska med tillhörande upplevelser. Man skapar inte hundraåriga träd över en natt. Att träd betyder mycket för människor illustreras av den debatt som blivit i samband med att Västerås stad håller på att bygga om en gata och skall ersätta gamla träd med unga träd. Gamla träd, tex. i Torshälla, är viktiga platser för bl. a. fladdermöss, men även för den rödlistade mindre hackspetten. De är dessutom mycket viktiga för den biologiska mångfalden.

Misslyckad avverkning vid Nybyparken i Torshälla Foto: Roger Walve

Å-stråkets utveckling, förlängning och komplettering

Vi efterlyser en plan för att utveckla Å-stråket fullt ut främst genom att ordna gång- och cykelväg längs Västerleden mellan K-Rauta och Ekeby våtmark, något som borde kunna rymmas under punkt N 19 i cykelplanen från 2013.

Å-stråket har förutsättningar att bli en oas, nästan i den centrala staden, men även för den biologiska mångfalden. Det är önskvärt med en förlängning av Å-stråket norrut till Ängsholmen enligt investeringspunkt N 18 i cykelplanen från 2013 och söderut till Hedlandets naturreservat med en bro över till Biby. Ett förlängt Å-stråk skulle skapa ett gång-och cykelstråk mellan Mälaren och Hjälmaran. Den stora utvecklingspotentialen hos Hedlandets naturreservat bör tas tillvara.

Längs hela Å-stråket vore det bra med bättre förutsättningar för ett enklare fiske. Att skapa vandringsväg för fisk mellan Hjälmaran och Mälaren skulle ytterligare höja värdet av stråket. Det behövs dock någon typ av partsgemensamt organ, som följer upp detta projekt.

Grönytor

Vi önskar en satsning på ängs-och hagmarksflora i innerstaden. Det skulle vara positivt för den biologiska mångfalden främst våra solitära bin, som lider av jordbrukets ensidiga inriktning. Det skulle också spara pengar, eftersom dessa ytor bara behöver slå ett par gånger per år. Ett sådant område skulle kunna vara området mellan Balsta våtmark och Kjulavägen/Carlavägen.

Parkskötsel

Vi önskar få ett samlat grepp på skötseln av parker och utsiktspunkter i Torshälla. Detta bör ske i form av skötselplan, som implementeras hos den politiska ledningen. Planen skall tas fram i samråd med de boende i Torshälla. Bevarande och gärna utökning av den biologiska mångfalden skall vara ledstjärna.

Vattnekologi i landskapet

Vi kräver litet mer fokus på vattenfrågorna. Vi önskar, att det bildas ett vattenråd för Borsökna-området inklusive Hörningsjön. Där kan olika markägare med gemensamma krafter skapa förutsättningar bland annat för att den pågående "förbruning" av Borsökna sjön ska hejdas. Vi önskar också, att det skapas ett annat vattenråd för Eskilstunaåns lopp i Eskilstuna kommun. Nya möjligheter att skapa bra dagvattenrening kan tänkas uppstå i samband med en framtida utbyggnad av Västerleden. Den möjligheten bör tas till vara. Nya krav på dagvattenhantering kommer i Boverkets nya klimatföreskrifter för bostads-byggande. Vi anser, att detta redan nu bör tas med i planeringsarbetet. Krav bör ställas på att anlägga gröna tak för rening av takvatten, där så är möjligt.

EU:s ramlagstiftning för yt-och grundvatten är en viktig lagstiftning, som måste in i de bärande lagar, som är mycket viktiga i samband med etablering av våtmarker och dagvattenverksamheter. Vi vill peka på möjligheten att rena dagvatten i underjordiska magasin utifrån den princip, som nu tillämpas vid Hamngatan.

Skolornas grönområden

Vi ser med bekymmer på att skolornas grönområden minskar. Grönområden är ett viktigt pedagogiskt hjälpmedel och ett sätt att bevara miljötänkande hos kommande generationer. Vi motsätter oss skapandet av till exempel en grund-skola på Munktellgaragets tak, då en sådan kommer att sakna grönområde. De krympande grönytorna i Munktellområdet kommer snart att vara helt privatiserade och därmed inte tillgängliga för en sådan blivande skola. Alla fristående gymnasieskolor i Eskilstuna saknar skolgårdar, liksom det blivande Zetterbergsgymnasiet.

Samråd

För att grönstrukturplanen skall få den stora funktion i arbetet med biologisk mångfald, som verkar vara tanken, behövs också samråd och implementering med berörda parter i samband med åtgärder. Här kan samarbetet mellan markägare och naturvård vid Sörfjärden tjäna som ett exempel.

Norrholm i Jäders socken Foto: Leif Carlsson

Tillgänglig natur

I takt med den ökande urbaniseringen i kommunen är det viktigt att beakta tillgänglighet till stränder och öar. Det gäller även funktionsnedsattas möjlighet att besöka naturen. Kommunen bör verka för att Ridö-Sundbyholms-arkipelagen, som på sikt föreslås bli nationalpark, sommartid återfår möjlighet till båtförbindelse från Torshälla och Sundbyholm, och detta inom en mycket snar framtid. Länsstyrelsens nytgivna turistguide "50 Utflykter i sörmländsk natur" innehåller en omfattande beskrivning av Ridö-Sundbyholmsarkipelagen. Häftet finns gratis exempelvis på Turistbyråerna i Eskilstuna och Strängnäs.

Implementering

Vi anser att det är mycket viktigt att alla nyanställda inom grönplanens giltighets-område får grundlig information om Grönplanen. Det gäller även berörda hos kommunens bolag. Annars riskerar man, att enskilda anställda kan motverka intentionerna på grund av inkompetens. Med tanke på att många nyanställda inte har någon lokalkännedom om sin nya kommun är detta ännu viktigare. För att förstärka och hålla Grönplanen aktuell och levande föreslår vi en årlig uppföljning och utvärdering av typen Grönplaneforum.

För Naturskyddsföreningen Eskilstuna

Sten Ullerstad

Ordförande

Mailadress: sten.ullerstad@telila.com

Telefon: 016/354152 eller 070/6054152